

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Εισαγωγή: Μια αιφνίδια καρδιακή ανακοπή (ΑΚΑ), είναι ένα γεγονός που έχει τεράστιες επιπτώσεις στη σωματική, διανοητική και συναισθηματική ευεξία του ατόμου. Ερευνητικά δεδομένα δείχνουν πως οι επιζώντες, εκτός από προβλήματα σχετιζόμενα με την υποκείμενη νόσο, έχουν ιδιαίτερες ανάγκες ως αποτέλεσμα της αιφνίδιας καρδιακής ανακοπής. Επίσης, αρκετά άτομα αναφέρουν βιώματα κατά τη διάρκεια της ανακοπής, γνωστά ως επιθανάτιες εμπειρίες.

Σκοπός: Σκοπός της παρούσας μελέτης ήταν η διερεύνηση και ερμηνεία της βιωματικής εμπειρίας Ελληνοκυπρίων ενηλίκων ασθενών μετά από αιφνίδια καρδιακή ανακοπή. Συγκεκριμένα διερευνήθηκαν: α) πως είναι να βιώνει ένα άτομο, ένα αιφνίδιο επεισόδιο καρδιακής ανακοπής, β) τι νοήματα αποδίδονται στην εμπειρία, και γ) πως η βιωματική αυτή εμπειρία επηρεάζει τη μετέπειτα ζωή του ατόμου αυτού. Επί πλέον, διερευνήθηκε κατά πόσο κάποια άτομα κατά τη διάρκεια μιας αιφνίδιας καρδιακής ανακοπής είχαν βιώσει μια επιθανάτια εμπειρία και η κατηγοριοποίηση του είδους της εμπειρίας αυτής.

Μέθοδος και Υλικό: Χρησιμοποιήθηκε μικτή μεθοδολογία, με συνδυασμό ερμηνευτικής φαινομενολογικής μεθόδου σύμφωνα με τη θεωρία του Martin Heidegger, και ποσοτικών περιγραφικών δεδομένων. Η δειγματοληψία ήταν σκόπιμη, και η συλλογή των δεδομένων πραγματοποιήθηκε μέσω ημιδομημένων συνεντεύξεων με ανοικτές ερωτήσεις σε οκτώ ασθενείς μετά από αιφνίδια καρδιακή ανακοπή. Επίσης, έγινε χρήση της «Κλίμακας Επιθανάτιας Εμπειρίας» του Bruce Greyson, η οποία εξετάζει το βάθος και τα τέσσερα στοιχεία μιας εμπειρίας, σε γνωστικό, συναισθηματικό, υπερφυσικό, και υπερβατικό επίπεδο.

Αποτελέσματα: Η βιωματική εμπειρία των Κυπρίων ασθενών μετά από ΑΚΑ, κατηγοριοποιήθηκε σε πέντε κύρια θέματα: *Η προετοιμασία, Ένας άλλος κόσμος, Η επαναφορά της σωματοποιημένης ύπαρξης, Τα επακόλουθα της επαναφοράς, Προσωπική ανάπτυξη*, και το πυρηνικό θέμα: *«Το θείο δώρο»*. Με τη χρήση της «Κλίμακας Επιθανάτιας Εμπειρίας» επιβεβαιώθηκε η επιθανάτια εμπειρία σε έξι από τους οκτώ συμμετέχοντες. Η επιθανάτια εμπειρία κατηγοριοποιείται ως γνωστικού τύπου συνιστώσα σε δύο (2) άτομα (25%), ως συναισθηματικού τύπου συνιστώσα σε ένα (1) άτομο (12,5%), ως υπερβατικού τύπου συνιστώσα σε δύο (2) άτομα (25%) και ως αταξινόμητη σε ένα (1) άτομο (12,5%).

Συμπεράσματα: Η βιωματική εμπειρία μιας ΑΚΑ περιγράφεται από τους συμμετέχοντες ως ένα συγκλονιστικό γεγονός. Ο καρδιακός θάνατος εκφράζεται μέσα από σωματικό πόνο, και το τέλος της ζωής γίνεται αντιληπτό. Η αποχώρηση της ψυχής από το σώμα βιώνεται βήμα προς βήμα και οι συμμετέχοντες μεταβαίνουν από τη ζωή στο θάνατο και επιστρέφουν πίσω. Έξι συμμετέχοντες περιγράφουν βιώματα με χαρακτηριστικά μιας επιθανάτιας εμπειρίας η οποία επιβεβαιώθηκε με τη χρήση της «Κλίμακας Επιθανάτιας Εμπειρίας». Οι επιπτώσεις της ΑΚΑ, επηρεάζουν τους συμμετέχοντες σε σωματικό, διανοητικό και συναισθηματικό επίπεδο. Η στήριξη που δέχονται τα άτομα αυτά προέρχεται κυρίως από το οικείο περιβάλλον. Το νόημα που αποδίδουν οι συμμετέχοντες σε αυτή την εμπειρία βρίσκεται στην έννοια του «Θείου Δώρου» το οποίο προσφέρεται ως μια δεύτερη ευκαιρία στη ζωή. Μέσα από αυτή την εμπειρία οι συμμετέχοντες φαίνεται να έχουν βρει το πραγματικό νόημα της ζωής τους. Η ανάγκη αναθεώρησης και δημιουργίας κατάλληλων υποδομών σε ιατρικά κέντρα και η στελέχωση τους με προσοντούχο εξειδικευμένο προσωπικό θεωρούνται απαραίτητα για την στήριξη των ατόμων αυτών και των οικογενειών του. Οι υπηρεσίες υγείας τόσο στο κρατικό όσο και στον ιδιωτικό τομέα θα πρέπει να αναθεωρήσουν την υφιστάμενη πολιτική τους και να σχεδιάσουν νέα πολιτική αντιμετώπισης ενός τέτοιου ευαίσθητου πληθυσμού βασισμένη στις ανάγκες του. Απαιτούνται περαιτέρω μελέτες με σκοπό τη διερεύνηση των αναγκών των ατόμων αυτών και των τρόπων αντιμετώπισης τους, μετά από μια βιωματική εμπειρία αιφνίδιας καρδιακής ανακοπής.

Λέξεις κλειδιά: αιφνίδια καρδιακή ανακοπή, βιωμένες εμπειρίες, ποιοτική έρευνα, φαινομενολογία, επιβίωση.

ABSTRACT

Introduction: A sudden cardiac arrest is an event that has a tremendous impact on the physical, mental and emotional well-being of the individual. Research data show that survivors, in addition to problems related to the underlying disease, have particular needs as a result of sudden cardiac arrest. Also, a number of people report experiences during cardiac arrest, known as near death experiences.

Purpose: The purpose of this study was to investigate and interpret the experience of adult Greek-Cypriot patients after a sudden cardiac arrest. In particular, it was investigated: a) how it is to experience a sudden episode of cardiac arrest, b) what meanings are attributed to the experience, and c) how this lived experience affects the life of this person. In addition, it was investigated whether individuals had experienced a near death experience during a sudden cardiac arrest and categorized the type of this experience.

Method and Material: An interpretative phenomenological approach was employed in accordance to the theory of Martin Heidegger with additional quantitative descriptive data. The sampling method employed was purposeful and data collection was carried out through semi-structured interviews with open questions to eight patients after sudden cardiac arrest. The Near Death Experiences (NDE) Scale, by Bruce Greyson was used to measure the depth and the four elements of experience, in cognitive, affective, paranormal and transcendent levels.

Results: Following data analysis the lived experience by the Greek Cypriot patients was recorded in five main categories: *Preparation; Another world; Restoration of embodied existence; The aftereffects of restoration; Personal development* and the nuclear theme: *The Divine Gift*. The near death experience was confirmed by six of the eight participants, using the NDEs scale. For two (25%) participants the experience was categorized as cognitive, for two (25%) participant the experience was categorized as transcendental, for one (12,5%) participants the experience was categorized as affective and for one (12,5%) participant the experience was unclassified.

Conclusions: For the participants the lived experienced of a sudden cardiac arrest was described as a shocking event. Cardiac death is expressed through physical pain, and the end of life becomes realized. The withdrawal of soul from the body is experienced step by step and the participants pass from life to death and return back. Six participants

describe lived experiences with features of NDEs, which were confirmed using the "Near Death Experience Scale". The aftereffects of sudden cardiac arrest affect the participants on a physical, mental and emotional level. The support received by these people is obtained mainly from their close environment. The meaning attached to this experience, by the participants, lies in the concept of the 'Divine Gift' which is offered as a second chance in life. Through this experience the participants appear to have found the real meaning of their lives. The need to review and build appropriate infrastructure in medical centers and provide them with qualified specialist nursing staff is considered necessary in order to support these individuals and their families. Health services in both private and government sectors should review their existing policy and plan new measures to cater for the needs of such a sensitive population. Further studies are needed to investigate the needs and ways to support these individuals who underwent sudden cardiac arrest.

Key –Words: sudden cardiac arrest, lived experiences, qualitative research, phenomenology, survival